

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM, ESTI TAGOZATOSOK IS BEKAPCSOLÓDhatnak
NAPPALI II. FÉLÉV; IDŐPONT: (?); HELYSZÍN: (?)

Szemináriumvezető: Révay Edit

A tanegység célja: Elméleti bevezetést ad a kurzus az egyház belső megújulásának intézményi formáiról, mint a lelkiségi mozgalmak és szerzetesség típusairól, jellemzőiről, fejlődéstörténetükről, és magyarországi (újra)indulásuk sajátosságairól, valamint az új vallási mozgalmak létrejöttének társadalmi hátteréről. Emellett a korunkban erőteljesen jelen lévő kérdések kapcsán az egyház véleményformálásának, kompetenciájának közös elemzése és értelmezése saját élmény, napi sajtó, közvélemény, egyházi dokumentumok tükrében.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Megismeri az egyház belső struktúráját, megújulásának intézményi formáit, fejlődéstörténetét, sajátosságait és az új vallási mozgalmak létrejöttének társadalmi hátterét. Képes az egyházra mint intézményre a szociológia eszköz- és fogalomtárával rátekinteni, folyamatokat értelmezni. Az intézményi sajátosságokat értelmezve képes mélyebb szinten elköteleződni és bekapcsolódni az egyház küldetésébe.

Tematika: 1. Az egyház szervezetszociológiája: intézmény létrejötte, elemei 2. Intézmény legitimitációja és a társadalmi kontroll 3. Az egyház társadalmi szerepe 4. Formák, szerepek, tan intézményesülése 5. Intézményesülés problémái az egyházban: intézmény és karizma feszültsége 6. Kereszténység és társadalom 7. Korunk kérdései és az egyház (eutanázia, abortusz, szexuális szabad(os)ság ...) 8. Új vallási mozgalmak létrejötte és társadalmi szerepe 9. Szektataggá válás: motivációk, elköteleződés, a tömeges áttérés (Wilson, Barker, Edwards, Mayer, Dawson) 10. Az egyház belső megújulási mozgalmi, alkalmazkodás a szekularizált társadalomhoz, a jelentés reformulálása és reinterpretációja (Maxam) 11. Mi a szerzetesség? Szerzetesség szociológiai értelmezésének lehetőségei 14. Szerzetesség a felosztás idején, és az újraindulás kérdései, a jövő kérdései.

Követelmény: A szorgalmi időszak végére egy legalább 5 oldalas, vallásszociológiai kérdéstről írt szemináriumi dolgozat benyújtása.

Ajánlott irodalom: HAMILTON, MALCOLM B.: *Vallás, ember, társadalom. Elméleti és összehasonlító vallásszociológia.* Aduprint, Budapest, 1998., HORVÁTH ZSUZSA: *Hitek és emberek.* ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 1995., MAYER, JEAN-FRANCOIS: *És ha elkötelezem magam egy szektánál?* in: Lugosi Ágnes (szerk.): *Szekták, új vallási jelenségek.* Pannonica Kiadó, Budapest, 1998, 70-78., MOLNÁR ATTILA KÁROLY: *Új vallási jelenségek.* in: Lugosi Ágnes (szerk.): *Szekták, új vallási jelenségek.* Pannonica Kiadó, Budapest, 1998, 16-27., RÉVAY EDIT: *Újrainduló szerzetesrendek egy megújuló társadalomban.* Status Kiadó, Csíkszereda, 2003., SOUTHERN, RICHARD WILLIAM: *A nyugati társadalom és az egyház a középkorban.* Gondolat, Budapest, 1987., TÍMÁR ÁGNES (szerk.): *Mónika naplója. Egy szerzetesközösség élete az üldöztetés éveiben.* Vigília, Budapest, 1990., TOMKA FERENC: *Intézmény és karizma az egyházban. Vázlatok a Katolikus Egyház szociológiájához.* Szent István Társulat, Budapest, 2015., TOMKA MIKLÓS: *Az állam és az egyház elválasztása. Nemzetközi tapasztalatok.* in: Békés Gellért - Boór János (szerk.): *Keresztények és szabadság.* Katolikus Szemle, Róma, 1992. 125-142., TOMKA MIKLÓS: *Hit és társadalmi elkötelezettség. Az átmenet kérdőjelei.* in: Békés Gellért - Kovács K. Zoltán (szerk.): *Keresztények és demokrácia.* Katolikus Szemle, Róma, 1992. 39-54., TOMKA MIKLÓS: *Keresztények és a szabadság.* Katolikus Szemle, Róma, 1992. 125-142., TOMKA MIKLÓS: *Quo vadis, magyar katolicizmus.* Távlatok, Róma (1992/5) 19-32.